

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง กระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแบบเชิงพรรณนา อรรถาธิบาย (Descriptive-Explanatory) โดยใช้แบบสอบถามทำการสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 108 คน และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indept Interview) โดยใช้ลักษณะคำถามแบบมีโครงสร้างสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต การนำเสนอข้อมูลแบ่งออกเป็น 13 ด้าน ดังนี้

4.1 สถานภาพส่วนบุคคล

4.2 ระดับความคิดเห็นของปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

4.3 ระดับความคิดเห็นของกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

4.4 ด้านความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

4.5 ระดับความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

4.6 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (จำแนกรายด้าน)

4.7 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (จำแนกรายด้าน)

4.8 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ด้านความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (จำแนกรายด้าน)

4.9 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ด้านความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในภาพรวม

4.10 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในภาพรวม

4.11 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในภาพรวม

4.12 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

4.13 ผลการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ผลการศึกษามีรายละเอียดดังนี้

4.1 สถานภาพส่วนบุคคล

สถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาในการเป็นสมาชิกกลุ่ม ตำแหน่งปัจจุบัน ดังรายละเอียดในตาราง 5

ตาราง 5 สถานภาพส่วนบุคคล

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	56	51.9
หญิง	52	48.1
รวม	108	100.0
อายุ		
ไม่เกิน 30 ปี	16	14.8
31-40 ปี	43	39.8
41-50 ปี	35	32.4
51 ปีขึ้นไป	14	13.0
รวม	108	100.0

ตาราง 5 (ต่อ)

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ศาสนา		
พุทธ	98	90.7
อิสลาม	10	9.3
รวม	108	100.0
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	66	61.1
มัธยมศึกษาตอนต้น	18	16.7
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช	18	16.7
อนุปริญญา	1	0.9
ปริญญา	5	4.6
รวม	108	100.0
อาชีพ		
เกษตรกรรวม	69	63.9
ค้าขาย	17	15.7
รับจ้าง	10	9.3
ประมง	12	11.1
รวม	108	100.0
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ไม่เกิน 3,000 บาท	3	2.8
3,001-5,000 บาท	39	36.1
5,001-7,000 บาท	35	32.4
7,0001 บาท ขึ้นไป	31	28.7
รวม	108	100.0

ตาราง 5 (ต่อ)

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระยะเวลาในการเป็นสมาชิก		
2 ปี-4 ปี	74	68.5
5 ปี – 7 ปี	29	26.9
มากกว่า 7 ปี ขึ้นไป	5	4.6
รวม	108	100.0
ตำแหน่งปัจจุบัน		
ประธานกลุ่ม	18	16.7
รองประธานกลุ่ม	18	16.7
เลขานุการ	18	16.7
กรรมการ	54	49.9
รวม	108	100.0

จากรายละเอียดในตาราง 5 พบว่า

เพศ ผู้บริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนมากเป็นเพศชาย มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 51.9 รองลงมาเป็นเพศหญิง มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 48.1 ตามลำดับ

อายุ ผู้บริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนมาก มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 รองลงมาคือ อายุ 41-50 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 และอายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 ตามลำดับ

ศาสนา ผู้บริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนมาก นับถือศาสนาพุทธ มีจำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 90.7 รองลงมานับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา ผู้บริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนมาก จบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษา มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 รองลงมาจบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช มีจำนวนเท่ากัน คือ 18 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 ตามลำดับ

อาชีพ ผู้บริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 63.9 รองลงมาคือ ก้าขาย มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 ตามลำดับ

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผู้บริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนมาก มีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 3,000-5,000 บาท มีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 รองลงมา มีรายได้เฉลี่ย 5,001-7,000 บาท จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 และมีรายได้เฉลี่ย 7,001 บาทขึ้นไป จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 28.7 ตามลำดับ

ระยะเวลาในการเป็นสมาชิก ผู้บริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนมาก เป็นสมาชิกในช่วงระยะเวลา 2 ปี –4 ปี มีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 68.5 รองลงมาคือ 5 ปี-7 ปี มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 26.9 ตามลำดับ

คณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ผู้บริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนมาก ดำรงตำแหน่งอื่นๆ (กรรมการ) มีจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาคือ ประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่ม มีจำนวนเท่ากัน คือ 18 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7

โดยสรุปลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน ส่วนมากเป็นเพศชาย อายุ 31-40 ปี นับถือศาสนาพุทธ การศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษา อาชีพเกษตรกร รายได้เฉลี่ยไม่เกิน 3,001 –5,000 บาทต่อเดือน ระยะเวลาในการเป็นสมาชิกกลุ่ม 2-4 ปี ดำรงตำแหน่งกรรมการกลุ่ม

4.2 ระดับความคิดเห็นของปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ดังรายละเอียดในตาราง 6

ตาราง 6 ระดับความคิดเห็นของปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์

ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. การติดต่อกับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน	2.27	1.10	ปานกลาง
2. การได้รับการประชุมชี้แจงหรืออบรมเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	2.20	1.01	ปานกลาง
3. การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	2.06	1.00	ปานกลาง
ภาพรวมด้านการสนับสนุนของหน่วยงานรัฐ	2.17	0.95	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
4. การสนับสนุนการประสานงานของผู้นำท้องถิ่น	2.11	1.21	ปานกลาง
5. การสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ของผู้นำท้องถิ่น	2.41	1.01	ปานกลาง
6. การให้คำแนะนำในการจัดตั้งกลุ่มของผู้นำท้องถิ่น	2.44	1.14	ปานกลาง
ภาพรวมด้านผู้นำท้องถิ่น	2.32	0.97	ปานกลาง
7. การสนับสนุนขององค์กรพัฒนาเอกชน	1.82	1.31	ปานกลาง
8. การประสานงานขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐขององค์กรพัฒนาเอกชน	1.70	1.34	ปานกลาง
ภาพรวมด้านองค์กรพัฒนาเอกชน	1.76	0.97	ปานกลาง
9. การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน	2.94	0.96	สูง
10. ความสามัคคี	2.82	0.93	สูง
11. ความขัดแย้ง	1.24	1.17	ต่ำ
12. ความยึดมั่นในศาสนาและประเพณี	2.78	0.84	สูง
13. การประกอบอาชีพนอกชุมชน	2.33	0.74	ปานกลาง
ภาพรวมด้านสังคมและวัฒนธรรม	2.42	0.92	ปานกลาง
ภาพปัจจัยโดยรวม	2.01	1.10	ปานกลาง

จากตาราง 6 ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของ ผู้บริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตต่อปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย= 2.01) หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการสนับสนุนของหน่วยงานรัฐผู้บริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.17) โดยมีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนให้ค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 2.27) รองลงมาคือ การได้รับการประชุมชี้แจงหรืออบรมเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (ค่าเฉลี่ย = 2.20) ส่วนการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ให้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย = 2.06)

ส่วนทางด้านผู้นำท้องถิ่น พบว่าผู้บริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีความคิดเห็นในปัจจัยด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.32) โดยมีการสนับสนุนของผู้นำท้องถิ่นในการให้คำแนะนำให้ค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 2.44) รองลงมาคือ การสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์ของผู้นำท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย = 2.41) ส่วนการสนับสนุนด้านการประสานงานของผู้นำท้องถิ่นให้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย = 2.11)

สำหรับทางด้านองค์กรพัฒนาเอกชนนั้น พบว่า ผู้บริหารกลุ่มออมทรัพย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 1.76) โดยองค์กรพัฒนาเอกชนเป็นผู้สนับสนุนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้ค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 1.82) รองลงมาคือ การประสานงานขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐขององค์กรพัฒนาเอกชน (ค่าเฉลี่ย = 1.70)

ด้านสังคมและวัฒนธรรม พบว่า ผู้บริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.42) โดยมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันให้ค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 2.94) รองลงมาคือ ความสามัคคี (ค่าเฉลี่ย = 2.82) ความยึดมั่นในศาสนาและประเพณี (ค่าเฉลี่ย = 2.78) การประกอบอาชีพนอกชุมชน (ค่าเฉลี่ย = 2.33) และความขัดแย้งให้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย = 1.24) ตามลำดับ

4.3 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ผลการศึกษาคำความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ดังรายละเอียดในตาราง 7

ตาราง 7 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

กระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
1. การค้นหาผู้นำกลุ่ม	2.69	1.03	สูง
2. ความต้องการของสมาชิกในชุมชน	2.95	0.87	สูง
3. ความสมัครใจในการเข้าร่วมกลุ่ม	2.97	0.90	สูง
4. ความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน	2.66	1.01	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

กระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
5. การมีวิสัยทัศน์ที่ใกล้เคียงกัน	1.98	1.02	ปานกลาง
6. การแบ่งแยกเพศในการทำงาน	2.56	1.26	ปานกลาง
7. ความสามัคคีในกลุ่มออมทรัพย์	2.94	0.91	สูง
8. การมุ่งแก้ไขปัญหภายในชุมชน	2.90	0.84	ปานกลาง
ภาพรวมด้านการจัดตั้งกลุ่ม	2.70	0.49	สูง
9. การส่งเสริมการประชุมพบปะของกลุ่ม	2.64	0.95	ปานกลาง
10. การส่งเสริมกิจกรรม	2.76	0.84	สูง
11. การส่งเสริมการมีระเบียบวินัย	2.84	0.86	สูง
12. การส่งเสริมความสัมพันธ์	2.75	0.89	สูง
13. การส่งเสริมกิจกรรมเพื่อให้เรียนรู้	2.70	0.92	สูง
14. การส่งเสริมวิชาการ	2.78	0.80	สูง
15. การส่งเสริมผลประโยชน์ร่วม	2.86	0.84	สูง
16. การส่งเสริมบทบาทหน้าที่ในกลุ่ม	2.72	1.00	สูง
ภาพรวมด้านการเคลื่อนไหวของกลุ่ม	2.75	0.67	สูง
17. การสร้างสหพันธร่วมกลุ่ม	2.18	1.08	ปานกลาง
18. การให้ความช่วยเหลือ	2.13	0.99	ปานกลาง
19. การสร้างผลประโยชน์ร่วม	2.36	0.92	ปานกลาง
20. การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความร่วมมือ	2.46	0.97	ปานกลาง
21. การแลกเปลี่ยนประสบการณ์	2.46	0.85	ปานกลาง
22. การสร้างพลังร่วม	2.50	0.97	ปานกลาง
23. การลดความตื่นป่วน	2.24	0.83	ปานกลาง
24. การสร้างพลังต่อรองอำนาจ	2.49	0.95	ปานกลาง
ภาพรวมด้านการเจริญเติบโตของกลุ่ม	2.35	0.63	ปานกลาง
ภาพรวมของกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้ กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	2.60	0.47	ปานกลาง

จากตาราง 7 ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของ ผู้บริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ต่อกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย= 2.60) ซึ่งสามารถพิจารณาเป็นรายด้าน ดังรายละเอียด ดังนี้

ด้านการจัดตั้งกลุ่ม พบว่าความคิดเห็นของ ผู้บริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย =2.70) หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความสนใจในการเข้าร่วมกลุ่มของสมาชิกให้ค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย =2.97) รองลงมาคือ ความต้องการของสมาชิกในการจัดตั้งกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย =2.95) ความสามัคคีในกลุ่มออมทรัพย์ (ค่าเฉลี่ย =2.94) การแก้ไขปัญหาชุมชน (ค่าเฉลี่ย = 2.90) การค้นหาผู้นำกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย =2.69) ความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน (ค่าเฉลี่ย =2.66) การแบ่งแยกเพศในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย =2.56) และการมีวัยที่ใกล้เคียงกันให้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย=1.98) ตามลำดับ

ด้านการเคลื่อนไหวของกลุ่ม พบว่าความคิดเห็นของ ผู้บริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย =2.75) หากพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การส่งเสริมผลประโยชน์ร่วมให้ค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย=2.86) รองลงมาคือ การส่งเสริมการมีระเบียบวินัย (ค่าเฉลี่ย =2.84) การส่งเสริมวิชาการ (ค่าเฉลี่ย =2.78) การส่งเสริมกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย =2.76) การส่งเสริมความสัมพันธ์ (ค่าเฉลี่ย =2.75) การส่งเสริมกิจกรรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย =2.70) การส่งเสริมบทบาทหน้าที่ของสมาชิก (ค่าเฉลี่ย =2.72) และ การส่งเสริมการพบปะให้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย =2.64) ตามลำดับ

ด้านการเจริญเติบโตของกลุ่ม พบว่าความคิดเห็นของ ผู้บริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย =2.35) หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสร้างพลังร่วมในการดำเนินงานให้ค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย =2.50) รองลงมาคือ การสร้างพลังต่อรอง (ค่าเฉลี่ย =2.49) การจัดกิจกรรมและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้ค่าเฉลี่ยเท่ากัน(ค่าเฉลี่ย=2.46)การสร้างผลประโยชน์ร่วม (ค่าเฉลี่ย=2.36)การลดความสิ้นเปลือง (ค่าเฉลี่ย =2.24)การสร้างสหพันธ์ร่วมกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย =2.18) และการให้ความช่วยเหลือของกลุ่มออมทรัพย์ให้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย =2.13) ตามลำดับ

4.4 ความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ตาราง 8 ความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ข้อความ	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. วัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ฯ เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านเศรษฐกิจและสังคม	108	(100.0)	-	-
2. วัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ฯ คือการให้บริการกู้ยืมเงิน	106	(98.1)	2	(1.9)
3. วัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต คือการสร้างชื่อเสียงให้หมู่บ้าน	28	(25.9)	80	(74.1)
4. เป้าหมายสูงสุดของการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต คือ มุ่งพัฒนาคนและฝึกให้สมาชิกพึ่งตนเอง	104	(96.3)	4	(3.7)
5. การบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นหน้าที่ของสมาชิกทุกคน	88	(81.5)	20	(18.5)
6. การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตไม่จำเป็นที่สมาชิกกลุ่มต้องรับรู้การบริหารงานเพราะเป็นเรื่องของคณะกรรมการบริหารงาน	75	(69.4)	33	(30.6)
7. การส่งเงินสัจจะสะสม สมาชิกต้องส่งประจำเดือนตามสัญญาที่ให้ไว้กับกลุ่ม	97	(89.8)	11	(10.2)
8. ผู้ที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตคือ ประชาชนที่เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งกลุ่มเท่านั้น	65	(60.2)	43	(39.8)
9. สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ขอกู้เงินจากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ควรนำเงินที่กู้ได้ไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตนยื่นขอกู้	100	(92.6)	8	(7.4)

จากตาราง 8 พบว่า ผู้บริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการและวิธีดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ฯ ในประเด็น เรื่องวัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ฯ เพื่อช่วยเหลือในด้านเศรษฐกิจและสังคม คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมา คือ วัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ฯ คือการให้บริการกู้ยืมเงิน คิดเป็นร้อยละ 98.1 เป้าหมายสูงสุดของการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ คือ มุ่งพัฒนาคนและฝึกให้สมาชิกรู้จักพึ่งตนเอง คิดเป็นร้อยละ 96.3 สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ฯ ที่ขอกู้เงิน ควรนำเงินที่กู้ได้ไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ คิดเป็นร้อยละ 92.6 สมาชิกต้องส่งเงินประจำเดือนตามสัญญา คิดเป็นร้อยละ 89.9 การบริหารกลุ่มออมทรัพย์ฯ เป็นหน้าที่ของสมาชิกทุกคน คิดเป็นร้อยละ 81.5 การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ฯ ไม่จำเป็นที่สมาชิกกลุ่มต้องรู้การบริหารงาน เพราะเป็นเรื่องของคณะกรรมการบริหารงาน คิดเป็นร้อยละ 69.4 ผู้ที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ฯ คือประชาชนที่เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 60.2 และวัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ฯ คือการสร้างชื่อเสียงให้หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 25.9 ตามลำดับ

4.5 ระดับความรู้ ความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ตาราง 9 ระดับความรู้ ความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำ	1	(3.0)
ปานกลาง	22	(19.9)
สูง	85	(78.1)

จากตาราง 9 พบว่า ผู้บริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 78.1 อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 19.9 และอยู่ในระดับต่ำ คิดเป็น ร้อยละ 3.0 ตามลำดับ

4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (จำแนกรายด้าน)

ผลการทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ค่าChi-Square ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 10 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตด้านการจัดตั้งกลุ่ม

สถานภาพส่วนบุคคล	การจัดตั้งกลุ่ม		
	Chi-Square	df	p-value
1. เพศ	6.632	1	*0.010
2. อายุ	17.322	1	*0.000
3. การศึกษา	0.083	1	0.774
4. อาชีพ	0.705	2	0.703
5. รายได้	18.009	2	*0.000
6. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง	1.952	1	0.162
7. ตำแหน่ง	7.722	3	0.052

กำหนดให้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ดูรายละเอียดรายการข้อมูลในภาคผนวก 5

จากรายละเอียดในตาราง 10 พบว่า สถานภาพส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับการจัดตั้งกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนสถานภาพส่วนบุคคลด้าน การศึกษา อาชีพ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง และตำแหน่ง ไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดตั้งกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 11 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่ม
ออมทรัพย์เพื่อการผลิตด้านการเคลื่อนไหวกของกลุ่ม

สถานภาพส่วนบุคคล	การเคลื่อนไหวกของกลุ่ม		
	Chi-Square	df	p-value
1. เพศ	0.536	1	0.464
2. อายุ	2.159	1	0.142
3. การศึกษา	0.281	1	0.596
4. อาชีพ	1.6982	2	0.428
5. รายได้	3.562	2	0.169
6. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง	1.119	1	0.290
7. ตำแหน่ง	8.400	3	* 0.038

กำหนดให้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ดูรายละเอียดรายการข้อมูลในภาคผนวก 5

จากรายละเอียดในตาราง 11 พบว่า สถานภาพส่วนบุคคลด้าน ตำแหน่ง มีความสัมพันธ์กับการเคลื่อนไหวกของกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนสถานภาพส่วนบุคคลด้าน เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ไม่มีความสัมพันธ์กับการเคลื่อนไหวกของกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่ม
 ออมทรัพย์เพื่อการผลิตด้านการเจริญเติบโตของกลุ่ม

สถานภาพส่วนบุคคล	การเจริญเติบโตของกลุ่ม		
	Chi-Square	df	p-value
1. เพศ	2.965	1	0.085
2. อายุ	0.135	1	0.713
3. การศึกษา	1.029	1	0.310
4. อาชีพ	2.423	2	0.298
5. รายได้	5.096	2	0.78
6. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง	0.115	1	0.734
7. ตำแหน่ง	4.761	3	0.190

กำหนดให้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ดูรายละเอียดรายการข้อมูลใน ภาคผนวก 5

จากรายละเอียดในตาราง 12 พบว่า สถานภาพส่วนบุคคลด้าน เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง และ ตำแหน่ง ไม่มีความสัมพันธ์กับการเจริญเติบโตของกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (จำแนกรายด้าน)

ผลการทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ค่าChi-Squareระหว่างปัจจัยต่างๆกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ดังรายละเอียด ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 13 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตด้านการจัดตั้งกลุ่ม

ปัจจัย	การจัดตั้งกลุ่ม		
	Chi-Square	df	p-value
1. การสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ	8.944	2	*0.011
2. บทบาทของผู้นำท้องถิ่น	12.412	2	*0.002
3. บทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชน	2.052	2	0.359
4. สังคมและวัฒนธรรม	28.251	2	*0.000

กำหนดให้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ดูรายละเอียดรายการข้อมูลในภาคผนวก 5

จากรายละเอียดในตาราง 13 พบว่า ปัจจัย การสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ บทบาทของผู้นำท้องถิ่น สังคมและวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์กับการจัดตั้งกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วน ปัจจัยด้านบทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชน ไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดตั้งกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อ
การผลิตด้านการเคลื่อนไหวของกลุ่ม

ปัจจัย	การเคลื่อนไหวของกลุ่ม		
	Chi-Square	df	p-value
1. การสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ	1.900	2	0.387
2. บทบาทของผู้นำท้องถิ่น	21.769	2	*0.000
3. บทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชน	1.920	2	0.383
4. สังคมและวัฒนธรรม	11.323	2	*0.003

กำหนดให้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ดูรายละเอียดรายการข้อมูลในภาคผนวก 5

จากรายละเอียดในตาราง 14 พบว่า ปัจจัยด้านบทบาทของผู้นำท้องถิ่น สังคมและวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์กับการเคลื่อนไหวของกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วน ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ บทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชน ไม่มีความสัมพันธ์กับการเคลื่อนไหวของกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิตด้านการเจริญเติบโตของกลุ่ม

ปัจจัย	การเจริญเติบโตของกลุ่ม		
	Chi-Square	df	p-value
1. การสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ	5.332	2	0.070
2. บทบาทของผู้นำท้องถิ่น	21.769	2	*0.000
3. บทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชน	2.343	2	0.310
4. สังคมและวัฒนธรรม	6.616	2	*0.037

กำหนดให้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ดูรายละเอียดรายการข้อมูลในภาคผนวก 5

จากรายละเอียดในตาราง 15 พบว่า ปัจจัยด้านบทบาทของผู้นำท้องถิ่น สังคมและวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์กับการเจริญเติบโตของกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ และบทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชน ไม่มีความสัมพันธ์กับการเจริญเติบโตของกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.8 ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่ม ออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (จำแนกรายด้าน)

ผลการทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ค่า Chi-Square ระหว่างกับความรู้ความเข้าใจใน วัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กับกระบวนการสร้าง ความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตด้านการจัดตั้งกลุ่ม ดังรายละเอียดตาราง 16

ตาราง 16 ความสัมพันธ์ระหว่างกับความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงาน ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตด้านการจัดตั้งกลุ่ม

ปัจจัย	การจัดตั้งกลุ่ม			Chi-Square	df	p-value
	ปานกลาง	สูง	รวม			
ความรู้ ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์และวิธีการของกลุ่ม						
น้อย	-	1	1	11.018	2	*0.004
		(100.0)	(100.0)			
ปานกลาง	19	3	22			
	(86.4)	(13.6)	(100.0)			
มาก	42	43	85			
	(49.4)	(50.6)	(100.0)			
รวม	61	47	108			
	(56.5)	(43.5)	(100.0)			

กำหนดให้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ดูรายละเอียดรายการข้อมูลในภาคผนวก 5

ความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่ม จากการศึกษา
ความรู้ ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับ
กระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตด้านการจัดตั้งกลุ่มโดยการเปรียบ
เทียบสัดส่วนของความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มออม
ทรัพย์เพื่อการผลิตในระดับต่างๆ พบว่า มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 กล่าวคือ
คณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีความเห็นว่า ความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์
หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ทำให้เกิดกระบวนการสร้างความ
เข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตด้านการจัดตั้งกลุ่มอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุดและ
ความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มในระดับมากจะเป็นปัจจัยที่
ช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านการจัดตั้งกลุ่มอยู่ในระดับสูง

ผลการทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ค่า Chi-Square ระหว่างกับความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการและวิธีดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจำแนกด้านการเคลื่อนไหวของกลุ่มรายละเอียดตาราง 17

ตาราง 17 ความสัมพันธ์ระหว่างกับความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตด้านการเคลื่อนไหวของกลุ่ม

ปัจจัย	การเคลื่อนไหวของกลุ่ม			Chi-Square	df	p-value
	ปานกลาง	สูง	รวม			
ความรู้ ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์และวิธีการของกลุ่ม						
น้อย	-	1 (100.0)	1 (100.0)	6.908	2	*0.032
ปานกลาง	15 (68.2)	7 (31.8)	22 (100.0)			
มาก	33 (38.8)	52 (61.2)	85 (100.0)			
รวม	48 (44.4)	60 (55.6)	108 (100.0)			

กำหนดให้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ดูรายละเอียดรายการข้อมูลในภาคผนวก 5

ความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีของกลุ่ม จากการศึกษา ความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตด้านการเคลื่อนไหวของกลุ่ม โดยเปรียบเทียบสัดส่วนของความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มในระดับ

ต่างๆ พบว่า มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 กล่าวคือ คณะกรรมการบริหารกลุ่ม ออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีความเห็นว่า ความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงาน ของกลุ่มในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ทำให้เกิดกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออม ทรัพย์เพื่อการผลิตด้านการเคลื่อนไหวกกลุ่มอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด และความรู้ ความเข้าใจ ในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มในระดับมากจะเป็นปัจจัยที่ช่วยสร้างความเข้ม แข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านการเคลื่อนไหวของกลุ่มอยู่ในระดับสูง

ผลการทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ค่า Chi-Square ระหว่างกับความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตด้านการเจริญเติบโตของกลุ่ม ดังรายละเอียดตาราง 18

ตาราง 18 ความสัมพันธ์ระหว่างกับความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตด้านการเจริญเติบโตของกลุ่ม

ปัจจัย	การเจริญเติบโตของกลุ่ม			Chi-Square	df	p-value
	ปานกลาง	สูง	รวม			
ความรู้ ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์และวิธีการของกลุ่ม						
น้อย	-	1 (100.0)	1 (100.0)	4.215	2	0.122
ปานกลาง	14 (63.6)	8 (36.4)	22 (100.0)			
มาก	65 (76.5)	20 (23.5)	85 (100.0)			
รวม	79 (73.1)	29 (26.9)	108 (100.0)			

กำหนดให้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ดูรายละเอียดรายการข้อมูลในภาคผนวก 5

ความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่ม จากการศึกษาความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตด้านการเจริญเติบโตของกลุ่ม โดยเปรียบเทียบสัดส่วนของความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มในระดับต่างๆ พบว่า มีไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 กล่าวคือ คณะกรรมการ

บริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีความเห็นว่า ความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มในระดับที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตด้านการเจริญเติบโตของกลุ่ม

4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างกับความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในภาพรวม

ผลการทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ค่า Chi-Square ระหว่างกับความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการในภาพรวม ดังรายละเอียดตาราง 19

ตาราง 19 ความสัมพันธ์ระหว่างกับความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการในภาพรวม

ปัจจัย	กระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้			Chi-Square	df	p-value
	กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต					
	ปานกลาง	สูง	รวม			
ความรู้ ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์และวิธีการของกลุ่ม						
น้อย	-	1 (100.0)	1 (100.0)	9.168	2	*0.010
ปานกลาง	18 (81.8)	4 (18.2)	22 (100.0)			
มาก	41 (48.2)	44 (51.8)	85 (100.0)			
รวม	59 (54.6)	49 (45.4)	108 (100.0)			

กำหนดให้นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ดูรายละเอียดรายการข้อมูลในภาคผนวก 5

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดสงขลา กับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์ โดยการเปรียบเทียบสัดส่วนของความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มในระดับ ๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 กล่าวคือคณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีความเห็นว่าความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ทำให้เกิดกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด และความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของกลุ่มในระดับมาก จะเป็นปัจจัยที่ช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อยู่ในระดับสูง

4.10 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในภาพรวม

ผลการทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ค่าChi-Square ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในภาพรวมดังรายละเอียด ตาราง 20

ตาราง 20 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในภาพรวม

สถานภาพส่วนบุคคล	กระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต		
	Chi-Square	df	p- value
1. เพศ	1.931	1	0.165
2. อายุ	3.427	1	0.064
3. การศึกษา	5.764	1	*0.016
4. อาชีพ	0.224	2	0.894
5. รายได้	11.160	2	*0.004
6.ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง	0.428	1	0.513
7. ตำแหน่ง	11.693	3	*0.009

กำหนดให้นัยสำคัญทางสถิติที่0.05

ดูรายละเอียดรายการข้อมูลในภาคผนวก 5

จากรายละเอียดในตาราง 20 พบว่า สถานภาพส่วนบุคคล ด้านการศึกษา รายได้ และ ตำแหน่ง มีความสัมพันธ์กับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนสถานภาพส่วนบุคคลด้าน เพศ อายุ อาชีพ และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งไม่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.11 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตในภาพรวม

ผลการทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ค่าChi-Squareระหว่างปัจจัยต่างๆกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในภาพรวม ดังรายละเอียดตาราง 21

ตาราง 21 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในภาพรวม

ปัจจัย	กระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต		
	Chi-Square	df	p-value
1. การสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ	6.7202	2	* 0.035
2. บทบาทของผู้นำท้องถิ่น	38.228	2	*0.000
3. บทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชน	8.739	2	*0.013
4. สังคมและวัฒนธรรม	24.939	2	*0.000
5. ความรู้ ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์และวิธีการของกลุ่ม	9.168	2	*0.010

กำหนดให้นัยสำคัญทางสถิติที่0.05

รายละเอียดรายการข้อมูลในภาคผนวก 5

รายละเอียดในตาราง 21 พบว่าปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ บทบาทของผู้นำท้องถิ่น บทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชน สังคมและวัฒนธรรม และความรู้ ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์และวิธีการของกลุ่มมีความสัมพันธ์กับกระบวนการสร้างความเข้มแข็ง

4.12 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต

ตาราง 22 ปัญหาอุปสรรค ด้านตัวสมาชิก

(N=108 คน)

ปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของกลุ่ม	15	13.9
2. ความซื่อสัตย์	11	10.2
3. ความขัดแย้งภายในกลุ่ม	16	14.8
4.ขาดการเรียนรู้ในการพัฒนากลุ่ม	26	24.1

จากตาราง 22 ปัญหาอุปสรรค ด้านตัวสมาชิก พบว่า ขาดการเรียนรู้ในการพัฒนากลุ่มมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.1 รองลงมา คือ ความขัดแย้งภายในกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 14.8 การไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 13.9 และความซื่อสัตย์ คิดเป็นร้อยละ 10.2 ตามลำดับ

ตาราง 23 ปัญหาและอุปสรรคด้านคณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์

(N=108 คน)

ปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ขาดความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงาน	19	17.6
2. การแบ่งงานกันทำ	27	25.0
3.ขาดความมีระเบียบวินัยในการทำงาน	14	13.0

จากตาราง 23 ปัญหาและอุปสรรคด้านคณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์ พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคด้านการแบ่งงานกันทำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.0 รองลงมาคือ ขาดความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงาน คิดเป็นร้อยละ 17.6 และขาดความมีระเบียบวินัยในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 13.0 ตามลำดับ

ตาราง 24 ปัญหาและอุปสรรคด้านเงินทุน

(N=108 คน)

ปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ขาดเงินทุนหมุนเวียน	18	16.7
2. ขาดงบประมาณสนับสนุน	14	13.0

จากตาราง 24 ปัญหาและอุปสรรคด้านเงินทุน พบว่า การขาดเงินทุนหมุนเวียนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.7 รองลงมา คือ ขาดงบประมาณสนับสนุน คิดเป็นร้อยละ 13.0

ตาราง 25 ปัญหาและอุปสรรคด้านอื่นๆ

(N=108 คน)

ปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ขาดสถานที่ในการดำเนินงานของกลุ่ม	6	5.6
2. ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ	31	28.7

จากตาราง 25 ปัญหาและอุปสรรคด้านอื่นๆ พบว่า ขาดสถานที่ในการดำเนินงานของกลุ่มมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.6 รองลงมาคือ ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ คิดเป็นร้อยละ 31

ตาราง 26 ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหา

(N=108 คน)

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การฝึกอบรมคณะกรรมการบริหารกลุ่ม/สมาชิก	15	13.9
2. การสนับสนุนเงินทุน	14	13.0
3. การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	30	27.8
4. การมีส่วนร่วม/สนับสนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	14	13.0

จากตาราง 26 ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหา พบว่า ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามาให้การสนับสนุนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.8 รองลงมาคือ การฝึกอบรมคณะกรรมการบริหารกลุ่ม/สมาชิก คิดเป็นร้อยละ 13.9 การสนับสนุนเงินทุนและการมีส่วนร่วม/สนับสนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 13.0 ตามลำดับ

4.13 ผลการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ในการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ได้ใช้โครงสร้างการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (ซึ่งปรากฏในภาคผนวก 2) เพื่อนำมาอธิบายเพิ่มเติมถึงกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีรายละเอียด ดังนี้

4.13.1 การสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ/ผู้นำท้องถิ่น

ในการสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการแนะนำในการจัดตั้งกลุ่มในเรื่องกฎ ระเบียบของกลุ่ม ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับค่าสมัคร ค่าธรรมเนียม กำหนดวันส่งเงินสัจจะ การนำเงินฝาก และให้ความรู้แก่กลุ่มออมทรัพย์ในเรื่องการบริหารงานกลุ่ม ระบบการทำบัญชี นอกจากนี้ก็เป็นการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ในการเข้าไปสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องก็ประสบปัญหาอยู่บ้าง โดยเฉพาะกลุ่มที่ก่อตั้งขึ้นตามโครงการส่งเสริมของหน่วยงานรัฐมักจะประสบปัญหามาก เพราะไม่ได้เกิดจากความต้องการที่แท้จริงของประชาชน ปัญหาที่ประสบคือ ขาดความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงานกลุ่ม ขาดทักษะในการทำงานเป็นทีม

สำหรับการแก้ไขปัญหา นั้น ทางเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้แก้ไข โดยต้องศึกษาวิเคราะห์ปัญหาความต้องการร่วมกับผู้นำชุมชนเพื่อให้ทราบถึงความต้องการที่แท้จริง การรวมกลุ่มผู้นำและฝึกอบรมให้เข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอย่างเพื่อนำไปเผยแพร่ต่อประชาชนในชุมชน

4.13.2 ลักษณะของผู้นำกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ความรู้ ความสามารถของผู้นำกลุ่มในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์ ผู้นำกลุ่มออมทรัพย์ส่วนใหญ่ มีความรู้ ความสามารถในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์ สามารถเพิ่มพูนประสิทธิภาพกลุ่มได้ กลุ่มมีการเจริญเติบโต โดยพิจารณาจาก เงินทุนหมุนเวียน การให้บริการกู้ยืม

และการขยายกิจกรรมของกลุ่ม มีผู้นำกลุ่มส่วนน้อยที่ไม่มีความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน กลุ่ม ทั้งนี้เพราะไม่มีประสบการณ์ในการทำงาน การไม่ได้รับการฝึกอบรม นอกจากนี้ผู้นำกลุ่มยังไม่สามารถทุ่มเทเพื่อบริหารงานได้อย่างเต็มที่

ทางด้านความซื่อสัตย์ของผู้นำกลุ่ม พบว่า ผู้นำกลุ่มออมทรัพย์ส่วนใหญ่มีความจริงใจในการบริหารงานและมีความซื่อสัตย์ต่อการทำงาน

4.13.3 ปัจจัย ที่มีผลต่อกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

4.13.3.1 การสนับสนุนของภาครัฐ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่เห็นว่า การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ทั้งนี้เพราะ ภาครัฐมีศักยภาพในการเข้าไปช่วยเหลือ ประกอบกับกลุ่มออมทรัพย์บางกลุ่มประสบปัญหาในการก่อตั้งกลุ่ม การบริหารกลุ่ม ถ้าหน่วยงานภาครัฐไม่เข้าไปสนับสนุน กลุ่มก็จะดำเนินงานไม่ได้ หน่วยงานภาครัฐควรให้การสนับสนุนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตด้านงบประมาณ และความรู้ ความเข้าใจในการบริหารกลุ่ม นอกจากนี้ในการสนับสนุนต้องคำนึงถึงความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นและศักยภาพของชุมชนเป็นสำคัญ

4.13.3.2 ความรู้ ความสามารถของผู้นำกลุ่ม เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่เห็นว่า การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจำเป็นต้องมีผู้นำที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน เพราะผู้นำกลุ่ม เป็นผู้บริหารกลุ่มออมทรัพย์ และเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่สมาชิกกลุ่ม ถ้าได้ผู้นำกลุ่มที่ไม่มีความรู้ ความสามารถ กลุ่มก็จะประสบปัญหาในการบริหารงาน โดยส่วนใหญ่แล้วกลุ่มที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงาน ผู้นำกลุ่มมักจะเป็นผู้ที่ลักษณะเด่นทางด้านความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน

4.13.3.3 การมีส่วนร่วมของสมาชิก เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่เห็นว่า การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำเป็นต้องให้สมาชิกเข้ามีส่วนร่วมในการบริหารงาน เพราะการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่ม ก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของกลุ่ม สมาชิกจะเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มด้วยความเต็มใจ มีความรู้สึกรับผิดชอบในการดูแล เอาใจใส่ทำให้การทำงานของกลุ่มมีประสิทธิภาพ แต่ถ้าสมาชิกไม่มีส่วนร่วมในกลุ่ม ก็จะเกิดปัญหาความขัดแย้ง การไม่ให้ความร่วมมือในการทำงาน ทั้งนี้การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่ม สมาชิกส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมในการบริหารงานในด้านการกำหนด กฎ ระเบียบของกลุ่ม

ปัญหาของการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่ม ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา แต่ปัญหาที่พบ คือ สมาชิกบางส่วนขาดความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงาน ขาดความสามัคคี ขาดความซื่อสัตย์และไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบที่กลุ่มวางไว้

4.13.3.4 ความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่เห็นว่า ในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต สมาชิกกลุ่มต้องมีความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีการดำเนินงานของกลุ่ม สมาชิกต้องรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง และเข้าใจหลักการของกลุ่ม เพื่อให้การดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน

ปัญหาด้านความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ปัญหาที่พบคือ สมาชิกมักคิดว่าการบริหารเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตัวสมาชิกเองไม่จำเป็นต้องเข้าไปมีส่วนร่วม สมาชิกมีความเข้าใจว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตก่อตั้งขึ้นเพื่อให้กู้ยืมเงินเพียงอย่างเดียว ซึ่งก่อให้เกิดการไม่พัฒนาในการขยายกิจกรรม เพราะสมาชิกกลุ่มมุ่งแต่เรื่องกู้ยืมเงิน

4.13.3.5 งบประมาณ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่เห็นว่า การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำเป็นต้องใช้งบประมาณในการดำเนินงาน เพราะกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตต้องใช้เงินทุนหมุนเวียนในการให้บริการกู้ยืมเงินแก่สมาชิกกลุ่ม ถ้าประสบปัญหาด้านการเงิน การบริหารงานของกลุ่มก็จะประสบปัญหา ซึ่งในด้านงบประมาณ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่ได้ให้การสนับสนุนจากภาครัฐ หรือ ถ้ามีก็น้อย ส่วนใหญ่ กลุ่มระดมทุนจากสมาชิกภายในชุมชน

4.13.3.6 สังคมและวัฒนธรรม ด้าน ภาษา ศาสนา วัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่นไม่มีผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

4.13.4. พัฒนาการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนใหญ่ มุ่งเน้นเรื่องการกู้ยืมเงิน ไม่มีการตั้งกองทุนเพื่อทำกิจกรรมอย่างอื่น บางกลุ่มก็ประสบปัญหาเรื่องเงินทุนหมุนเวียนในการให้บริการกู้ยืม พัฒนาการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ส่วนใหญ่อยู่ใน ช่วงการเคลื่อนไหวของกลุ่ม คือกลุ่มมีการเคลื่อนไหว สมาชิกตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง ปฏิบัติ ตามกฎ ระเบียบที่วางไว้ เข้าใจในวัตถุประสงค์ แต่ยังไม่ถึงขั้นเจริญเติบโตที่มีการขยายกิจกรรม และมีกรรวมกลุ่มของกลุ่มออมทรัพย์หลายกลุ่มเพื่อให้กลุ่มเกิดการขยายตัว

4.13.5 การสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ส่วนใหญ่จะใช้วิธีการส่งวิทยากรเข้าไปฝึกอบรมให้แก่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตั้งแต่การจัดตั้งกลุ่ม การดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม การขยายกิจกรรมของกลุ่ม และคอยติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ซึ่งการที่กลุ่มจะเข้มแข็งได้หรือไม่ขึ้น ปัจจัยสำคัญอยู่ที่ การบริหารงานของคณะผู้บริหารกลุ่มออมทรัพย์ และการมีส่วนร่วมของสมาชิก

4.13.6 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ส่วนใหญ่สมาชิกขาดความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงาน ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กลุ่มวางไว้เงินทุนหมุนเวียนไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก